

Verslag van de informatieavond project CO₂-opslag Barendrecht – 16 april 2008

Op woensdag 16 april 2008 hebben Shell en NAM een tweede informatieavond voor bewoners en belangstellenden uit de omgeving van Barendrecht gehouden. De eerste bijeenkomst is gehouden op 5 februari 2008, tijdens de inspraakperiode voor de startnotitie MER. Naar aanleiding van deze eerste bijeenkomst is vanuit de samenleving aangegeven, dat er behoefte is aan een tweede bijeenkomst voor diegene die de eerste bijeenkomst hebben gemist. Hoewel de inspraakperiode voor de startnotitie inmiddels is verlopen, hebben de initiatiefnemers toch besloten gevolg te geven aan het verzoek om een extra informatieavond.

Het doel van de avond is het verstrekken van informatie door de initiatiefnemers aan de betrokkenen. Daarnaast willen de initiatiefnemers van de betrokkenen horen hoe wordt aangekeken tegen dit project, welke zorgen er zijn en welke onduidelijkheden bestaan. Het is geen avond om beslissingen te nemen of te stemmen. Beslissingen zullen worden genomen vanaf het moment dat de vergunningsaanvragen worden ingediend.

De avond is ingedeeld rond drie informatieblokken, waartussen de aanwezigen vragen kunnen stellen. De heer Pieter den Boeft heeft de rol van onafhankelijk voorzitter. Wim van de Wiel geeft namens Shell een toelichting op de klimaatachtergronden van CO₂-afvang en -opslag. Namens TNO gaat Henk Pagnier in op technische aspecten van de CO₂-opslag. Margriet Kuijper bespreekt op hoofdlijnen hoe het project er in de praktijk uit gaat zien.

Voorafgaand aan de bijeenkomst doet de voorzitter navraag in de zaal via welke informatiebron de mensen op deze bijeenkomst zijn geattendeerd. In de zaal zijn circa 180 mensen aanwezig. Circa 25% van de mensen is gekomen door uitnodiging in huis-aan-huiskrant de 'Schakel'. Bij handopsteken blijkt circa 30% van de mensen op basis van de uitnodiging via de brievenbus te zijn gekomen. Een deel van de mensen is gekomen omdat anderen hen hierop attent hebben gemaakt. De bewoners van de gemeente Albrandswaard geven aan geen uitnodiging te hebben ontvangen.

De presentaties van de initiatiefnemers zijn apart op de website voor het project in te zien, op www.co2opslagbarendrecht.nl. Dit verslag gaat vooral in op de gestelde vragen. Doordat er bijzonder veel vragen zijn gesteld, is het niet mogelijk gebleken alle vragen tijdens de avond te beantwoorden. Tijdens de avond is daarom aangegeven dat de niet-beantwoorde vragen in dit verslag van de bijeenkomst aan bod zullen komen. De onderstaande antwoorden vormen daarmee niet een letterlijk verslag van datgene wat op de avond is gemeld, maar vormen wel een zo goed mogelijke reactie op de gestelde vragen.

In het verslag zijn de vragen geclusterd naar onderwerp, om de bespreking overzichtelijk te houden. Op een enkele uitzondering na hebben de vragenstellers geen namen gegeven, behalve de raadsleden van de gemeente Barendrecht en Albrandswaard en de griffier van Albrandswaard.

Overzicht vragen

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de gestelde vragen. Het overzicht heeft tot doel een zo compleet mogelijk beeld te geven van de gestelde vragen en geuite zorgen.

Bij de vragen wordt kort ingegaan op de antwoorden. De meeste vragen zullen uitgebreid aan bod komen in het MER. Sommige vragen staan al op de website bij meest gestelde vragen.

De vragen, opmerkingen en discussie is onderverdeeld in de volgende thema's:

- Technische vragen
- Sociale / financiële aspecten
- Veiligheid
- Locatie: waarom Barendrecht?
- Informatievoorziening
- Procedure

Technische vragen

Opmerkingen uit de zaal:

- Ervaring met gasopslag is misleidend: CO₂ is een ander gas dan aardgas en kan dus anders reageren dan aardgas in de bodem. Adverteren met ervaring wordt niet als positief ervaren.
- Discussie over hoeveelheden: Barendrecht is een druppel op de gloeiende plaat.
- Proef- of demonstratieproject: demonstratieproject is eufemisme voor proefkonijn.

Vragen uit de zaal:

- Wat is er zuiver aan CO₂? Dit is een positieve eigenschap, waarom sla je het dan op als het zo positief is?
- Waarom wordt in de presentatie gezegd dat CO₂ een zuiver gas is en goed voor de planten terwijl door de deelnemers aan het Kyoto-protocol gezegd wordt dat CO₂ gevaarlijk is en de uitstoot juist beperkt moet worden?

Reactie: De term zuiver refereert aan het feit dat het gas voor vrijwel 100% uit CO₂ bestaat en er nauwelijks andere gassen in voor komen. Het is dus chemisch zuivere CO₂.

CO₂ heeft in iets hogere concentraties dan in de atmosfeer een positief effect op de groei van planten, maar veroorzaakt mede ook het broeikas effect, de geleidelijke opwarming van de aarde.

- Wat wordt bedoeld als gezegd wordt dat zuivere CO₂ goed mengt?
- Wat is het diffundeer tempo waarmee CO₂ mengt met andere moleculen in de lucht?

Reactie: CO₂ komt onder normale omstandigheden voor in de atmosfeer. De snelheid waarmee zuivere CO₂ wordt opgenomen in de atmosfeer hangt af van de

omstandigheden waaronder het CO₂ vrij komt. Dit wordt ondermeer bij het milieuaspect externe veiligheid beschreven in het MER.

- Wat betekent het dat de overheidstender stelt dat de CO₂ opslag bij voorkeur op land plaats moet vinden?

Reactie: Er zijn al succesvolle projecten voor CO₂ opslag op zee (diep onder de zeebodem). Op land is veel opslagcapaciteit waar gebruik van gemaakt kan worden.

- Wat is nou precies de hoeveelheid CO₂ die in Barendrecht opgeslagen kan worden?

Reactie: 10 miljoen ton in totaal (twee velden), 400.000 ton per jaar.

- Vindt het transport bovengronds of ondergronds plaats?

Reactie: Ondergronds, de pijpleiding komt op 1 tot 1,5 meter diep te liggen, evenals vrijwel alle leidingen in het gebied.

- Wat zijn de energiekosten van CCS (hoeveel CO₂ wordt geproduceerd door de inspanning CO₂ af te vangen, te comprimeren en op te slaan, volgens internet kan dat wel 40% bedragen)

Reactie: Het afvangen van CO₂ uit een verdunde stroom, zoals rookgassen van een fabriek, kost de meeste energie. Voor dit project wordt gebruik gemaakt van een bestaande afvang bij Pernis van zuivere CO₂, zodat dit geen energie meer kost. Dit heeft een gunstig effect op de energiebalans. Slechts 5% van de opgeslagen CO₂ is nodig voor het project (het rendement is dus 95%). De benodigde energie heeft vrijwel volledig betrekking op de elektriciteit voor de compressoren.

- Wat gebeurt er als het veld vol is?

Reactie: Nadat het reservoir is gevuld, wordt de put en de omgeving van de put in de top van het reservoir zorgvuldig afgesloten. Vervolgens zal gedurende een periode de monitoring worden voortgezet, totdat duidelijk is dat een stabiele eindsituatie is bereikt. Daarna wordt het reservoir overgedragen aan de overheid.

- Op de site van OCAP is te lezen dat de tuinders ‘schreeuwen’ om CO₂. Waarom gaat de CO₂ dan niet richting de tuinders in plaats van het op te slaan in een leeg gasveld?

- Waarom sla je het CO₂ niet tijdelijk op zodat je aan de piekvraag van de tuinders in de zomer kan voldoen?

Reactie: Dit heeft te maken met de dynamiek in de vraag. Er zijn perioden, vooral in de zomer, dat de maximale hoeveelheid al wordt geleverd. Op andere momenten, in de winter met name, is er weinig of geen vraag. De fabriek produceert continu door, zodat er perioden zijn dat er CO₂ beschikbaar is, maar geen vraag van tuinders. Het geproduceerde gas in deze perioden kan worden opgeslagen in de ondergrond. En het is economisch volledig onhaalbaar om een grote bovengrondse CO₂-opslag te bouwen.

- Gaat CO₂ vanuit het reservoir gedistribueerd worden?

- Wat betekent de ‘buffer’ functie van de pijpleiding?

Reactie: Het is mogelijk meer CO₂ te leveren aan tuinders, door de druk in de leiding wat te verlagen tijdens perioden van grote vraag bij de tuinders. Er kan CO₂ komen uit de pijpleiding, maar niet uit het reservoir, daar vindt geen terugstroom van CO₂ plaats.

- Wat is de verhouding tussen de natuurlijke uitstoot van CO₂ en de menselijke uitstoot van CO₂?

Reactie: De menselijke uitstoot is veel kleiner dan de natuurlijke uitstoot. Echter de natuurlijke uitstoot vormt een evenwicht met het natuurlijke opname vermogen van de aarde. De extra menselijke uitstoot verstoort dit evenwicht.

- Hoe is de onafhankelijkheid van TNO gewaarborgd?

Reactie: Op verzoek van verschillende partijen kan TNO onderzoek uitvoeren. Daarbij is TNO een onafhankelijk instituut, dat altijd aangesproken kan worden op de kwaliteit van haar onderzoek.

- Wat is de ervaring met CO₂ opslag in de rest van de wereld?
- In Duitsland vindt momenteel een proef plaats met opslag van CO₂ in Ketzin. Waarom worden de resultaten van deze proef niet eerst afgewacht?

Reactie: Er is een intensief netwerk van deskundigen, waarin ervaringen met betrekking tot CO₂ projecten worden uitgewisseld. Deze informatie wordt gebruikt binnen het Barendrecht project. Het specifieke project in Ketzin maakt gebruik van een waterlaag voor de opslag van CO₂. Dit is niet goed vergelijkbaar met opslag in een leeg geproduceerd gasreservoir.

Sociale /financiële aspecten

Vragen uit de zaal:

- Wat voor invloed heeft CO₂ opslag op de huizenprijzen in de omgeving van het injectieveld?
- Wordt de ‘ sociale’ component ook meegenomen in het MER?
- Hoe wordt de gemeente Barendrecht er beter van?
- Krijgt de gemeente Barendrecht geld (deel van de 30 miljoen) wanneer de CO₂ in Barendrecht wordt opgeslagen?

Reactie: Het MER vormt een onderbouwing voor de Wet Milieubeheer. In deze wet komen milieueffecten aan de orde. Daarbij kan worden gedacht aan mogelijke verstoring door geluid of licht. Het is gebruikelijk in een MER wel iets te zeggen over sociale aspecten, maar dit zal geen onderdeel uitmaken van het milieuonderzoek. De overheidstender is bestemd voor de initiatiefnemers om een deel van de kosten te dekken.

- Wat zijn de ‘incentives’ van dit project? Het kost veel geld maar wat levert het de betrokken partijen op?
- Hoe gaat de opbrengst van dit project verdeeld worden?
- Wat denkt Shell op te schieten met dit project? Er bestaat immers veel bezorgdheid onder het publiek.

Reactie: Shell / NAM heeft kennis en ervaring van veel olie- en gasreservoirs. Dit betekent dat voor deze reservoirs Shell / NAM de aangewezen partij is om CO₂ -opslag te onderzoeken en toe te passen. Vanuit Shell wordt CO₂ -opslag als een mogelijke toekomstige activiteit gezien. Daarnaast vormt CO₂ opslag als een (interim) instrument tegen de klimaatsverandering dat de maatschappij als geheel ten goede komt.

Veiligheid

Vragen uit de zaal:

- Er wordt gezegd dat het huidige gas niet uit het reservoir kan ontsnappen. En het CO₂ straks ook niet. Wie garandeert en controleert dat het gas echt opgeslagen zit en niet kan ontsnappen?
- Kunnen lekkages uit de putten voorkomen? Hoe veilig zijn de putten?
- Een veel kleiner risico is nog steeds een risico! Hoe worden de risico contouren berekend?

Reactie: Het is primair aan de initiatiefnemers er voor te zorgen dat zowel het injecteren van CO₂ als de lange termijn opslag veilig plaats vindt. Ontsnapping van CO₂ via de injectieput is relatief het grootste risico. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan putveiligheid. Denk aan meervoudige veiligheidskleppen in de put, onder het maaiveld om snel te kunnen afsluiten. Na de injectiefase zullen meervoudige afsluitproppen ('plugs') in de put er voor zorgen dat een ontsnapping van enige omvang onmogelijk is.

- Waarom wil je ervaring op gaan doen in een dichtbevolkt gebied?
- Is het veilig genoeg om uit te gaan van ervaringen opgedaan met waterinjectie en aardgasopslag?
- Kun je veiligheid garanderen over geologische tijden?
- Hoe is het begrip 'veiligheid' gedefinieerd?
- Hoe wordt de veiligheid gewaarborgd? Is er een veiligheidsplan?

Reactie: Naast de borging van de veiligheid via diverse vergunningsvoorschriften, komt er een lokaal veiligheidsplan, waarin staat beschreven welke maatregelen getroffen worden om lekkage van CO₂ te voorkomen en wat gedaan moet worden mocht dit onverhoopt toch optreden. Veiligheidsplannen worden opgesteld samen met de lokale overheden, zodat hier goed inzicht in zal bestaan.

- Uit een krantenartikel in het NRC blijkt dat Shell in Noorwegen problemen heeft gehad met CO₂ opslag omdat de putten gingen 'roesten'. Kan dat in Barendrecht ook gebeuren?

Reactie: In algemene zin zullen om roest of corrosie te voorkomen maatregelen worden getroffen. Roest ten gevolge van CO₂ is alleen mogelijk als er ook water (in vloeibare vorm) aanwezig is. Het CO₂ uit Pernis is echter zeer droog. Daarnaast blijkt dat in het NRC artikel onderdelen niet helemaal correct zijn, aangezien Shell geen CO₂ project heeft in Noorwegen.

- Wat gebeurt er met de andere CO₂ die door de vier raffinaderijen in de Botlek wordt geproduceerd?

Reactie: Dit is minder zuiver gas, wat wil zeggen dat de gasstroom een menging is van CO₂ met lucht. Dit komt voorlopig nog gewoon in de atmosfeer terecht.

- Wat zijn de gevolgen op de lange termijn?
- Wie zorgt er straks voor de CO₂?

Reactie: De overheid bepaalt hoe en wanneer de overdracht van verantwoordelijkheid zal plaats vinden.

- Slaan we de CO₂ op in tanks?

Reactie: Het is mogelijk CO₂ in tanks op te slaan, maar gezien de hoeveelheden is dit niet erg praktisch en economisch onverantwoord.

- Hoe zit het met het verzuren van zoet grondwater door CO₂ injectie?

Reactie: Onder normale omstandigheden zal dit niet optreden, aangezien CO₂ niet in aanraking komt met het grondwater. Dit onderwerp komt verder aan de orde in het MER.

- Kunnen verschuivingen van aardlagen en aardschokken lekkage paden creëren?
- In Noord en Zuid Holland komen regelmatig aardschokken voor (Alkmaar, 1994 en 2001).
- Is er voldoende informatie beschikbaar over Seismische beweging?
- Hoe zit het met je injectiedruk en de reservoirdruk? Kunnen drukverschillen breuken veroorzaken?
- Hoe wordt de elasticiteit van het reservoir gegarandeerd? De bodem is door gaswinning gedaald, en nu zal het door CO₂ injectie weer stijgen. Gesteente dat is samengedrukt heeft meer kans op breuk?
- Wat is de invloed van gasproductie en CO₂ injectie op de elasticiteit van de zandsteenlagen?

Reactie: De beide Barendrechtvelden zijn geselecteerd onder andere omdat verwacht wordt dat hier geen seismische effecten optreden. (Op de website van het KNMI zijn overzichten van aardbevingen in Nederland te vinden.) Dit is afgeleid uit de specifieke bodemomstandigheden, welke regionaal kunnen verschillen. Juist omdat deze kunnen verschillen is een afweging gemaakt naar de meest geschikte locatie. Gunstige bodemomstandigheden zijn afgeleid uit ervaring bij de gaswinning, theoretische kennis en ervaring bij gasopslagprojecten in het land. Ook op deze onderwerpen zal het MER uitgebreid ingaan.

Locatie: waarom Barendrecht?

De keuze van de locaties in Barendrecht wordt ter discussie gesteld.

- Waarom niet in een ander leeg gasveld?
- Waarom wordt CO₂ in een superkritisch gebied als Barendrecht opgeslagen?
- Waar zit hem het verschil tussen de engelse versie van AMESCO en de Nederlandse
- vertaling wat betreft het meest geschikte gebied voor CO₂ opslag? In de engelse versie staat dat opslag bij voorkeur in dunbevolkte agrarische gebieden plaats moet vinden.
- Er zijn in Nederland 10-tallen velden beschikbaar. Waarom geen opslag in een minder dicht bevolkt gebied?

Reactie: Bij het bepalen van de meest geschikte locatie is als centraal uitgangspunt gekozen dat het volledig veilig moet zijn. Dat betekent dat het niet uitmaakt of er 1 persoon boven woont of een hele stad. Gezien de lange termijn opslag is het bovendien niet bekend of op een nu onbewoonde locatie straks niet een hele stad zal staan. Zo goed als nu boven gasvelden nieuwe wijken kunnen worden gebouwd, zo

moet in de toekomst zonder zorgen boven een gevuld CO₂ -opslagveld gebouwd kunnen worden.

- Waarom niet in 'De Lier'? Is dit omdat het te dicht bij Den Haag ligt?

Reactie: De toets op veiligheid heeft ook bij De Lier plaats gevonden. Daar is naar voren gekomen dat er veel oude putten zijn die al zijn afgesloten zonder rekening te houden met eventueel toekomstig gebruik als CO₂-opslag en niet meer bereikbaar zijn. Deze veiligheidsafwegingen hebben dit veld, dat verder wel als zeer gunstig is beschouwd, doen afvallen. Veiligheid is een absolute randvoorwaarde.

- Welke zijn de vier andere pilot-projecten?
- Wie bepaalt welke twee projecten subsidie zullen krijgen?

Reactie: Dit is nog niet bekend. De overheid gaat over de tenderprocedure, VROM, Senternovem en een onafhankelijk adviescollege (van zeven personen).

Informatievoorziening

- Is de gemeenteraad aanwezig?
- Wordt er ook een voorlichtingsavond in Albrandswaard georganiseerd?
- Waarom is de gemeente Albrandswaard niet betrokken bij het proces?

Reactie: Er blijken nog veel vragen met betrekking tot informatievoorziening te leven in de zaal. Vooral vanuit Albrandswaard wordt aangegeven dat er een wens is voor aanvullende informatievoorziening.

Daarnaast blijkt er nogal wat misverstand te bestaan over de betrokkenheid van de beide gemeenten. Er zijn raadsleden aanwezig van de gemeente Barendrecht en vooral Albrandswaard, die aangeven dat ze vinden onvoldoende betrokken te zijn.

Vanuit het projectteam wordt geantwoord dat er op ambtelijk niveau wel overleg plaats vindt en de startnotitie in alle gemeenten ter inzage lag. In deze is voor de overheden de provincie Zuid-Holland het coördinerend bevoegd gezag. Het overlegproces met de provincie is al op gang gekomen en op maandag 21 april vindt het eerste brede overleg plaats tussen vertegenwoordigers van de verschillende overheidsorganisaties en de initiatiefnemers. Bovengenoemde punten zullen in dat overleg aan de orde worden gesteld.

Bij raadpleging van de website van de gemeente Albrandswaard bleek overigens dat op 25 januari 2008 een nieuwsbericht is geplaatst met verwijzing naar de informatieavond van 5 februari en de MER startnotitie.

- Waarom is de informatiestroom (wetenschappelijke rapporten TNO) traag en niet transparant?
- Is het al mogelijk om conclusies te trekken op basis van de rapporten van TNO?
- De gemeenteraad heeft al meerdere malen om de onderzoeksrapporten van TNO gevraagd die de NAM heeft laten opstellen en wil deze graag ontvangen. Waarom zijn deze rapporten nog niet opgestuurd?

Reactie: Vanuit de gemeenten is veel vraag naar de technische TNO rapporten. Door de initiatiefnemers wordt aangegeven dat de informatie beschikbaar komt tegelijk met het MER. Dit is de gebruikelijke procedure. Zodra het MER met alle onderliggende rapporten beschikbaar zijn, hebben gemeenten en andere partijen de tijd om deze te bestuderen en tot een oordeel te komen. De initiatiefnemers achten het niet verstandig om de beschikbare 'ruwe' informatie tussentijds beschikbaar te stellen zonder dat een alomvattend en afgewogen oordeel mogelijk is.

Desalniettemin zal de mogelijkheid worden bekeken om tussentijds informeel al concept teksten beschikbaar te stellen, in overleg met het coördinerend bevoegd gezag, de provincie.

Procedure

- Wie beoordeelt de vergunningen? Hebben de gemeente/DCMR/de provincie de deskundigheid in huis om ze te beoordelen?
- Wat hebben de 'Barendrechtse' erover te zeggen? Wat zijn de beslismomenten en welke invloed kan de burger uitoefenen?
- Wat zijn de mogelijkheden om zienswijzen in te dienen de komende maanden?
- Gemeenteraad wil referendum laten houden om mensen te laten meestemmen.
- Wie is het bevoegd gezag? Hebben de betrokken ambtenaren de expertise in huis om de MER/vergunningen te kunnen beoordelen?
- Wordt de nul-optie in het MER uitgezocht?
- Waarom stelt de NAM als initiatiefnemer het voorkeursalternatief vast?
- Hoe werken de verschillende bevoegde gezagen samen?

Reactie: Zie toegevoegde beschrijving van de m.e.r. procedure.

- Wat wordt er geleerd van dit pilot-project?
- Er wordt gekeken naar publiek draagvlak. Hoe wordt het publieke draagvlak gemeten?

Voorstel: Vergunningverlening in gemeente is gekoppeld aan publiek draagvlak. Is het een idee om een onafhankelijke klankbordgroep / burenrade op te richten voor dit project?

Reactie: Uit eerste reactie uit de zaal bleek de animo hiervoor gering. Toch zal initiatiefnemer serieus naar het idee kijken.

Achtergrond m.e.r.-procedure

Met m.e.r. wordt de milieueffectrapportage procedure aangeduid.

Met MER wordt het Milieu Effect Rapport aangeduid.

Deze bijeenkomst wordt gehouden naar aanleiding van een eerdere bijeenkomst, waarbij de opkomst gering was. Vanuit de samenleving in Barendrecht is daarop aangegeven graag een aanvullende informatiebijeenkomst te willen.

De oorspronkelijke bijeenkomst was in het kader van de publicatie van de startnotitie MER CO₂-opslag in Barendrecht. De MER is bij dit project gekoppeld aan de Wet Milieubeheer. Voor deze activiteit dient onder meer een milieuvergunning aangevraagd te worden. In de milieuvergunning worden uitspraken gedaan over mogelijke hoeveelheden geluid, maar ook over mogelijke gevolgen op de natuur, archeologische waarden en nog meer milieuaspecten. Daarbij hoort tevens een overzicht van effecten op de veiligheid van de omgeving, ook wel aangeduid als externe veiligheid. Er is door de overheid een lijst van activiteiten opgesteld, waarvoor geldt dat een aanvraag voor een milieuvergunning (zogenaamde Wet Milieubeheer) moet worden onderbouwd met een MER. Hoewel CO₂-opslag niet expliciet genoemd wordt heeft NAM besloten voor dit project de vergunningsaanvraag te completeren met een MER.

Doel van het MER is dus een onderbouwing van milieueffecten te geven, maar tevens een overzicht te geven van alternatieve keuzes waarvoor niet is gekozen, met de bijbehorende milieueffecten. Het MER is bedoeld voor het bevoegd gezag voor de Wet milieubeheer, in dit geval de provincie Zuid-Holland. Het is echter nadrukkelijk de bedoeling dat het MER door een breed publiek kan worden gelezen.

De initiatiefnemer moet het MER opstellen, evenals de vergunningsaanvraag. Het bevoegd gezag moet beoordeling of het MER voldoet. Aangezien dit soms specialistische onderwerpen betreft, kan dit lastig zijn voor het bevoegd gezag. Bij het opstellen van de m.e.r.-procedure circa 20 jaar geleden, heeft de overheid daarom een aantal toevoegingen bedacht.

Ten eerste is er een onafhankelijke commissie van wijze mannen en vrouwen gekomen, de zogenaamde Commissie voor de m.e.r., die een oordeel moet uitspreken over het MER. Het advies van de Commissie voor de m.e.r. is bedoeld voor het bevoegd gezag, maar is openbaar en kan door een ieder worden gelezen.

Daarnaast moeten betrokkenen de kans krijgen te reageren op het MER. Dat betekent dat bijvoorbeeld buurtbewoners zowel kunnen inspreken op de vergunningsaanvraag als op het bijbehorende MER. Inspraak op het MER gaat alleen over de vraag of het MER compleet genoeg is, duidelijk en toegankelijk is en geen storende fouten bevat.

Het bevoegd gezag verwerkt de reacties van de insprekers en het advies van de commissie voor de m.e.r. en bepaalt daarmee of het MER voldoet als toelichting op de vergunningsaanvraag. Een geaccepteerd MER wilt dus nog niet zeggen dat de vergunning wordt verleend, dat is een aparte inhoudelijke afweging.

Bovenstaande gaat over de toetsing van het MER en daaraan gekoppeld de besluitvorming. Voor het begin van een MER traject zijn eveneens procedures vastgelegd. De initiatiefnemer maakt bij het bevoegd gezag duidelijk dat men van plan is een MER-plichtige activiteit uit te gaan voeren en dat hiervoor een MER moet worden opgesteld. Deze informatie wordt samengebracht in de startnotitie. Het bevoegd gezag, de provincie Zuid-Holland in dit geval, maakt duidelijk welke aspecten en alternatieven in het MER aan de orde moeten komen. Dit gebeurt in de zogenaamde “Richtlijnen” voor het MER. Voor het opstellen van de richtlijnen vraagt het bevoegd gezag ook advies van de Commissie voor de m.e.r. Daarnaast legt de provincie de startnotitie voor aan betrokkenen en organiseert eventueel een informatiebijeenkomst.

Bovenstaand overzicht geeft de formele taken van de initiatiefnemer en van het bevoegd gezag weer. Daarnaast kunnen de betrokken partijen aanvullende afspraken maken met betrekking tot informatievoorziening en afstemming. Dit gebeurt op vrijwillige basis van beide kanten. Het is echter een goed gebruik dit toe te passen, omdat allerlei onnodige misverstanden kunnen worden voorkomen. De provincie Zuid-Holland heeft een werkwijze opgesteld, genoemd MER op Maat, waarin verschillende overlegmomenten zijn aangegeven. Dit laat verder overigens onverlet dat het aan de initiatiefnemer is om een goede startnotitie op te stellen en een goede MER, terwijl de provincie Zuid-Holland moet zorgen dat alle betrokken partijen tijdig worden geïnformeerd.